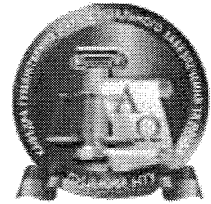

Міністерство освіти і науки України
Луцький національний технічний університет

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
науково-практичного круглого столу
**«НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ
ФАХІВЦІВ-ЮРИСТІВ:
ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

*з нагоди відкриття магістратури
зі спеціальності 081 Право у
Луцькому національному технічному університеті*

15 лютого 2019 р.

Луцьк 2019

УДК 378.147:347.96(043.2)

*За зміст та якість матеріалів
відповідальність несуть автори публікацій*

Наукові підходи до підготовки фахівців-юристів: виклики та перспективи : збірник матеріалів науково-практичного круглого столу з нагоди відкриття магістратури зі спеціальності 081 ПРАВО у Луцькому національному технічному університеті (м. Луцьк, 15 лютого 2019 р.) / Луцький національний технічний університет. – Луцьк : Інформаційно-видавничий відділ Луцького НТУ, 2019. – 160 с.

Складено на засіданні вченої ради Луцького національного технічного університету (протокол № 9 від 23 квітня 2019 року).

Збірник містить тези наукових доповідей учасників науково-практичного круглого столу, що відбувся у м. Луцьк 15 лютого 2019 року.

Для науковців, фахівців у галузі права, студентів юридичних закладів вищої освіти та усіх, хто цікавиться питаннями наукових підходів до підготовки фахівців-юристів в Україні.

ЗМІСТ

Ленгер Я.І.	Методика викладання у вищій школі: особливості підготовки правників	5
Срмоленко В.М.	Сучасні тенденції розвитку вищої юридичної освіти в Україні	12
Уркевич В.Ю., Брінцов А.І.	Деякі особливості підготовки фахівців-юристів: проходження стажування в апараті Верховного Суду	16
Кваша О.О.	Природна справедливість як принцип кримінального права	23
Колб О.Г., Боровик А.В.	Про деякі заходи удосконалення чинного Кримінального кодексу України	29
Грушицький А.І.	Застосування практичних форм навчання у праці підготовки юристів	34
Нафурова О.В.	Перспективи розвитку аграрного права в умовах реформування юридичної освіти ...	41
Кустик А.І.	Особливості підготовки фахівців-юристів для роботи в органах юстиції	45
Дробишинець Л.К.	Яким має бути сучасний юрист?	48
Копотун І.М., Савченко А.В.	Про деякі змістовні елементи віктимологічного потенціалу вчинення злочинів	55
Присіяжнюк Л.М.	Інтерактивні методи викладання у підготовці юристів	58
Романюк Р.В.	Аналіз ринку праці. Професійна сфера: юристи	64
Ровуцька І.Е.	Спеціалізація, як необхідність у праці підготовки фахівців-юристів	72
Філюк С.П.	Щодо компетентностей майбутнього юриста: потреби сьогодення	78
Гаран О.П., Щербюк Н.Ю.	Перспективи розвитку правничої освіти і правничої професії на прикладі Республіки Польща	80
Аніщук В.В.	Проблеми становлення та розвитку юридичної освіти в Україні	85
Вісин В.В.	Методологія юридичної освіти: сучасний стан та перспективи розвитку	90
Галочук В.В.	Публічні заклики до вчинення злочинних дій, як вербальний злочин	93

перевірок будь-якого органу влади; мати ґрунтовні знання господарського, податкового, митного права, комунікативні навички.

Тому сьогодні підготовка майбутніх юристів до професійної діяльності має сприяти підвищенню їх конкурентоспроможності на ринку праці, а отримані у вузі знання, вміння і навички дозволять адаптуватися в сучасному суспільстві.

*Ревуцька Ірина Емілівна,
кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного
права та процесу юридичного факультету
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»*

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ, ЯК НЕОБХІДНІСТЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОКИ ФАХІВЦІВ-ЮРИСТІВ

Сучасний стан правничої освіти в державі тісно пов'язаний як з інтеграційними процесами в європейський та світовий освітній простір, так і з реформуванням судової системи, органів нотаріату, прокуратури та адвокатури. Правнича освіта повинна відповідати вимогами сьогодення і крокувати вслід за ними. Існує таке повчання: «якщо весь час робити так само, то і результат отримаєш незмінний». Так і для покращення правничої освіти потрібно вносити зміни в освітні процеси, а саме модернізувати їх. Одним із перших кроків на шляху до цього є приведення у відповідність процесам реформування і законодавчу базу, яка має бути основоположним стовбуром для побудови системи правничої освіти. Активного обговорення зазнали проекти законів «Про юридичну (правничу) освіту і загальний доступ до правничої професії» та «Про юридичну освіту та юридичну (правничу) професію». Кожен із яких створений саме з метою

покращення якості надання освітніх послуг у підготовці майбутніх фахівців за спеціальностями «Право», «Міжнародне право». Окрім того, метою даних законопроектів є реформування правничої освіти і в результаті підготовки саме висококваліфікованих фахівців, які так необхідні на ринку праці та для подальшого розвитку правової держави.

На сьогодні частка громадян із формальною вищою освітою є надзвичайно високою. Більшість абітурієнтів мають на меті вступ саме на юридичні факультети або до правових вузів. У результаті маючи на меті отримати диплом правознавця, який «обов'язково» забезпечить вдале працевлаштування, а в подальшому кар'єрний ріст і звісно тому, що це престижно. Але ж ми з вами розуміємо всю утопію даного твердження. Кількість випускників, що отримали диплом правознавця не свідчить про високий рівень правової культури в суспільстві, а навпаки призводить до правового нігілізму в державі.

За даними Мінюсту майже 80 % роботодавців змушені додатково навчати випускників юридичних факультетів. Більшість юридичних компаній (76,5 %) самостійно довчає нових співробітників необхідним знанням та навичкам, серед яких найбільш затребуваними є: ділова англійська мова, уміння складати процесуальні документи та ефективна комунікація на різних рівнях про що йдеться у результатах аналітичного дослідження.

У Мін'юсті повідомляють, що директором із прав людини, доступу до правосуддя та правової обізнаності було досліджено, наскільки сучасний стан підготовки випускників-юристів відповідає потребам юридичного ринку праці. В опитуванні взяли участь 41 юридична компанія, 2 неюридичні організації та 33 центральні органи державної виконавчої влади. За результатами проведеного дослідження понад 60 % роботодавців визначили рівень підготовки сучасних випускників як низький. При цьому 37,2 % представників юридичного бізнесу оцінили його як незадовільний, а 25,6 % –

як задовільний, що відповідає «двійці» та «трійці» на п'ятибальною шкалою.

Окрім цього, роботодавці визначили ключові практичні навички молодого фахівця. На їх думку, випускник юридичного вишу повинен мати достатній обсяг практичних навичок, зокрема, складання юридичних документів, ділового спілкування та комунікації, аналітичного та критичного мислення, роботи з базами даних та реєстрами. 100 % учасників дослідження вказали на необхідність знання випускниками вишів іноземної мови. При цьому 68,9 % вказують на необхідність володіння англійською, оскільки для юридичного бізнесу є бажаним рівень володіння іноземною мовою, що дає можливість вести переговори, складати правові документи та здійснювати їх переклад.⁷

За словами генерального директора Директорату з прав людини, доступу до правосуддя та правової обізнаності Владислава Власюка, сьогодні в Україні відбувається процес реформування юридичної освіти. Однією із передумов цієї реформи є невідповідність рівня та змісту підготовки правників нинішнім потребам ринку праці, що підтверджується результатами дослідження. У свою чергу, він пропонує запровадження додаткових практичних компонентів до структури навчальних курсів. Формування у студентів таких практичних навичок, як юридична аргументація та аналіз, критичне мислення, усні та письмові навички адвокації, емоційний інтелект, вміння здійснювати пошук, готувати алгоритми чи інші структурні документи, базові знання з менеджменту, вміння ефективно комунікувати, є важливим завданням для правничих шкіл. Популярність усіх онлайн-курсів, виступів, майстер-класів, активностей для розвитку практичних професійних вмінь підтверджує потребу інтеграції

---

⁷Вища освіта в Україні. URL:<https://osvita.ua/vnz/62132/>

тих компонентів до освітніх процесів. І особливо звертає увагу і на можливість участі в юридичних клініках, а вже скоро у проекті «Помічник адвоката системи безоплатної правової допомоги». Наступним, на що наголошує Васюк Владислав є також незалежне управління якістю освіти. Тобто, формування навчального плану та забезпечення його дотримання в ідеалі має бути незалежним у межах однієї окремо взятої правничої школи. На завершення звертає увагу на професійну відповідальність правника, що є серйозним антикорупційним інструментом. Та вважає, що формувати почуття відповідальності необхідно ще в студентів. Таким чином, розвиток цінностей етичності в діяльності юриста, особливо якщо він є суддею, прокурором, адвокатом або нотаріусом, потребує тривалого осмислення, і краще починати в більш податливому віці. Крім того, всі правники мають відчувати єдність у тому сенсі, що вони працюють, перш за все, для захисту прав людини та на благо суспільства й держави.⁸

Варто також замислитися над тим, що сучасна юриспруденція є розгалуженою системою знань про державу і право і важливим кроком у її успішному опануванні є **вибір спеціалізації**.

Спеціалізація (від лат. *specialis* – *особливий*) – конкретизація, деталізація фаху, набуття особою здатностей виконувати окремі завдання та обов'язки, що мають особливості, в межах спеціальності тощо. Логічна дія – класифікація.⁹

Спеціалізація є важливою в роботі будь-якого юриста. Адже, сучасна практична юриспруденція вже не дозволяє бути фахівцем високого рівня в усіх сферах права. Неможливо одночасно бути хорошим фахівцем, наприклад, у конкурентному, податковому, кримінальному та консти-туційному праві. Якість правових

---

⁸ Власюк В. Якими будуть майбутні юристи України.

URL:<https://life.pravda.com.ua/columns/2018/03/2/229308/>

⁹ Спеціалізація. URL:<https://uk.wikipedia.org/wiki/Спеціалізація>

послуг – ось запорука успіху сучасного юриста. І цієї якості можна досягти лише за допомогою спеціалізації, тобто поглиблення своїх знань у певній сфері. І саме виходячи з цього постає крайня необхідність у спеціалізації у процесі отримання правничої освіти.

Як правило, вищі навчальні заклади пропонують такі основні спеціалізації як: **адміністративно-правова, цивільно-правова, кримінально-правова, міжнародно-правова**. Інші, як правило, залежать від конкретного профілю ЗВО, наприклад: фінансово-правова, конституційно-правова, земельно-правова, інтелектуально-правова, трудова, митно-правова, комерційно-правова тощо.

До вибору спеціалізації необхідно підходити виважено, враховуючи власні уподобання, **здібності, навички, потреби ринку праці**.

На сьогодні складно виокремити якусь одну спеціалізацію і стверджувати, що її обрання гарантує успіх. Адже ринок динамічно змінюється і керуватися, насамперед, необхідно перспективами розвитку окремих галузей господарства.

За даними HeadHunter Україна, серед професійних напрямків підготовки юристів, що були найбільш цікаві роботодавцям у 2012 році – корпоративне право, захист інтересів компанії, податкове право, договірне право, банківське право, нерухомість, інтелектуальна власність.

У 2014 році ситуація практично не змінилася, але слід брати до уваги перспективні напрямки роботи юристів у сфері ІТ (насамперед, авторського права в мережі Інтернет), міжнародних відносин (на фоні євроінтеграційних процесів і підготовки до виходу на ринки ЄС), сільського господарства, будівництва, продажів.

Про користь вузької спеціалізації свідчить те, що багато компаній, що надають правову допомогу, не можуть забезпечити високу якість своїх послуг в усіх сферах відносин. Іноді, через наявність власних юридичних служб, виникає

необхідність звернутися до спеціалізованих юридичних фірм для вирішення складних юридичних завдань: проведення юридичного аудиту, супровід реструктуризації чи реорганізації компанії тощо.

Та навіть розглядаючи посадові обов'язки корпоративних юристів, які забезпечують правовий супровід щоденної діяльності компанії, тобто, займаються широким колом правових питань, не можна говорити про їх «універсальність». Як правило, вони спеціалізуються на тих галузях права, які регулюють діяльність певного сектору (компанія здійснює імпорту-експорт – юрист має досконало знати митне законодавство; компанія займається нерухомістю – юрист спеціаліст у земельному, податковому праві).¹⁰

Саме це забезпечить в майбутньому висококваліфікованих спеціалістів в окремій галузі права, а випускникам високооплачувану роботу та успішну кар'єру в обраному напрямку.

Отже, спеціалізація є важливим інструментом професійного майбутнього, однак не єдиним. Незважаючи на те, що ринок праці перенасичений випускниками правничих шкіл, потреба в професійних юристах актуальна.

Список використаної літератури

1. Вища освіта в Україні. URL:<https://osvita.ua/vnz/62132/>
2. Власюк В. Якими будуть майбутні юристи України. URL:<https://life.pravda.com.ua/columns/2018/03/2/229308/>
3. Спеціалізація. URL:<https://uk.wikipedia.org/wiki/Спеціалізація>
4. Спеціалізація юриста як важливий інструмент професійної діяльності. URL:https://lawyer.ua/articles/spets_al_zats_ya_yurista_yak_vazhli_viy_nstrument_profes_yno_d_yalnost.html

---

¹⁰ Спеціалізація юриста як важливий інструмент професійної діяльності. URL:https://lawyer.ua/articles/spets_al_zats_ya_yurista_yak_vazhli_viy_nstrument_profes_yno_d_yalnost.html